

י"ב י"ג תמוז חכ"ג

כ"ק מו"ח אדמו"ר אמר שההתבוננות בשיטת הבעש"ט בענין השגחה פרטית נתן לו את הכח להתגבר על יסורי המאסר. דלפי הבעש"ט ההשגחה היא בדצ"ח עצמם (לא רק בדרך טפל לאדם), ועד"ז שהמאסר(הצמצום) עצמו השלים את הכוונה העליונה, שגרם התעוררות למס"נ בבני".

כ"ק מו"ח אדמו"ר אמר שההתבוננות בשיטת הבעש"ט בענין השגחה פרטית, שנתבאר במאמרי ר"ה תרפ"ז, נתן לו את הכח להתגבר על יסורי המאסר.

וצריך להבין הרי לכל הדיעות ישנה השגחה פרטית על מין האדם, ובפרט על צדיק נשיא ישראל כו', ואם כן מדוע צריך להתבוננות בשיטת הבעש"ט דוקא כדי לעמוד ביסורי המאסר?

ויובן בהקדים שהנהגתו של כ"ק מו"ח אדמו"ר היה שלא חיפש מסירות נפש כרבי עקיבא אלא עבד עבודתו ובאם הוצרך למסירות נפש מסר נפשו, כי כל ענינו היה קיום רצון העליון. וכשהיה במאסר ולא יכל להפיץ יהדות היה לו יסורים מזה. ואף שזה היה בהשגחה פרטית, ואם כן מובן שרצון ה' הוא שלא יפיץ יהדות באותה שעה, ואם כן מדוע היה בצער מזה? והביאור הוא שזהו החילוק בין פועל לבעל הבית של עסק, שגם לאחר שהבעל הבית עשה כל אשר ביכלתו חושב על העסק כי העסק נוגע לו. ועל דרך זה היה הנהגת כ"ק מו"ח אדמו"ר שקיום הכוונה העליונה נוגע לו, ואם כן אף ש"אונס רחמנה פטריה" מכל מקום היה בצער מזה שהעבודה לא נפעלה.

והנה, אף שעל ידי המאסר והגאולה ניתוסף אחר כך בהרבצת התורה ועד לכל העולם כולו, מכל מקום הרי המאסר עצמו הוא על דרך הצמצום, שגוף ועצם הצמצום הוא היפך הרצון (אף שכוונת הצמצום הוא בשביל הגילוי).

והנה, לשאר השיטות בהשגחה פרטית הקב"ה משגיח על האדם וגם על הדומם צומח חי שיש להם שייכות לאדם, אך בדומם צומח וחי ההשגחה פרטית אינה בהם מצד עצמם אלא רק מפני שהם טפלים לאדם, וא"כ ההשגחה בהם הוא עד כמה ששייך לאדם. אך לשיטת הבעש"ט הנה לא רק שהשגחה היא גם על דומם צומח חי אלא שההנהגה וההשגחה בכל פרט דדומם צומח חי "משלים הכוונה העליונה בענין הבריאה", ולכן ההשגחה היא על כל פרט מצד עצמו (לא רק בדרך טפל לאדם). ועל פי זה נמצא שהמאסר עצמו משלים את הכוונה העליונה בענין הבריאה, וכמודגש בזה שהמאסר פעל בשעת מעשה התעוררות למסירות נפש בבני ישראל ובפרט במקושריו, ועוד יותר שכ"ק מו"ח אדמו"ר לא התחשב במנגדים ולא חשבם למציאות והיו "כאין ואפס ממש", שזה פעל שגם במאסר יורגש ש"אין עוד מלבדו".

וההוראה: צריך לדעת ש"בתר רישא גופא אזיל", ואם כן אין דבר שיכול למנוע את העבודה דהפצת היהדות. ולאידיך גם כשנמצא במצב שאין לו אפשרות לעסוק בהפצת התורה והיהדות הנה ע"י "יגעת" יבוא ל"מצאת", שיתבונן שזה בהשגחה פרטית, ועל ידי זה גם באותו מעמד ומצב ימצא ענין של גילוי אלוקות בעולם.